

Święty Paweł - Listy Pasterskie



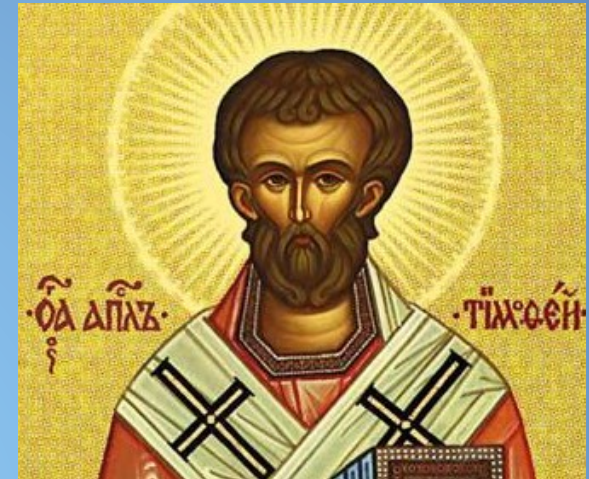
Listy Pasterskie

- Skierowane do osób odpowiedzialnych za wspólnotę - dwa listy do **Tymoteusza**, jeden do **Tytusa**
- Obaj należą do pierwszego pokolenia biskupów, którzy byli uczniami apostołów. Oni byli pierwszymi pomocnikami św. Pawła w dziele ewangelizacji. Paweł udzielił im chrztu świętego, a następnie włożył na nich ręce i ustanowił biskupami założonych przez siebie chrześcijańskich wspólnot.
- **Tymoteusz i Tytus**, są dla nas przykładem odpowiedzialności apostoelskiej, poświęcenia w posłudze Ewangelii i oddania Kościołowi

Listy Pasterskie

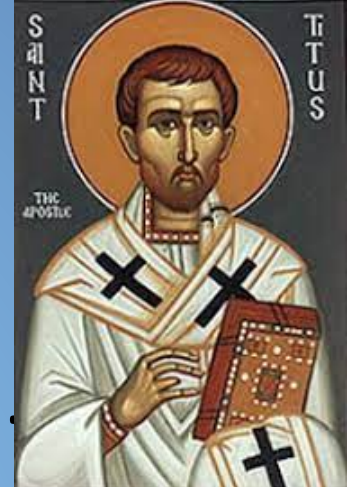
Tymoteusz to imię greckie, które oznacza tego, „który czci Boga”. urodził się w Listrze w Azji Mniejszej. Jego ojciec był poganinem, matka Eunice Żydówką. Św. Paweł często wysyłał Tymoteusza w trudnych i poufnych sprawach do poszczególnych gmin, które założył, m.in. do Koryntu, Filipi i Tesalonik . Był pierwszym biskupem Efezu. Cieszył się wielkim autorytetem. Jego relikwie znajdują się w katedrze w Termoli. Św. Paweł nazywa go "najdroższym synem", "bratem", "pomocnikiem", którego wspomina ze łzami w oczach (2 Tm 1, 4).

„Nie mam bowiem nikogo o równych dążeniach ducha, który by się szczerze zatroszczył o wasze sprawy”.



Listy Pasterskie

Tytus był chrześcijaninem nawróconym z pogaństwa. Szczególnie umiłowany przez św. Pawła, towarzyszy mu na Soborze Jerozolimskim. Współpracował z Apostołem Narodów w Efezie i Macedonii. Był jego wysłannikiem do trudnej wspólnoty Kościoła w Koryncie, a także jego następcą w pierwszej gminie chrześcijańskiej na Krecie. Paweł nazywa go **„dzieckiem moim prawdziwym we wspólnej nam wierze”** (Tt 1,4). Paweł VI w ramach ducha ekumenicznego zbliżenia nakazał relikwię Tytusa zwrócić Kościołowi prawosławnemu. Wśród wielkich uroczystości została przewieziona z Wenecji na Kretę (12 maja 1966 roku) i umieszczona w mieście Heraklion.



Listy Pasterskie

Autentyczność Listów Pasterskich

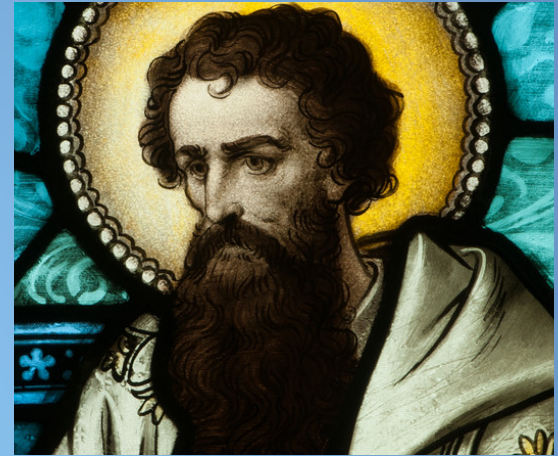
Argumenty obrońców autentyczności Listów Pasterskich

- antyczna tradycja poświadcza , że Paweł z Tarasu jest ich autorem
- fakty z życia Pawła, o których mówią listy można łatwo umieścić między uwolnieniem po pierwszym więzieniu rzymskim (ok 63 r.) a drugim uwięzieniem, które zakończyło się męczeńską śmiercią (ok 67 r.)
- dogmat - nauki głoszone w listach są wyraźnym przedłużeniem i rozwojem nauki poprzednich listów Pawła.
- styl i słownictwo – odmienność ta wynika po części z podeszłego wieku Pawła, a po części z odmienności argumentów poruszanych w Listach Pasterskich. Paweł potrafił szybko asymilować elementy kultury środowiska, w którym przebywał i dostosowywał się do słownictwa słuchaczy

Listy Pasterskie

Kiedy i gdzie powstały listy:

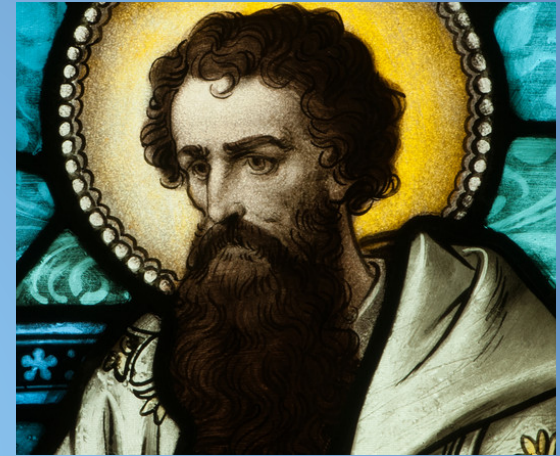
- Pierwszy list do Tymoteusza – powstanie ok. 65-66 r., Macedonia
- List do Tytusa – powstanie ok. 66 r., Macedonia
- Drugi List do Tymoteusza – **testament duchowy** - napisany w czasie drugiego uwięzienia ok. 66-67 Rzym



Listy Pasterskie

Pouczenia i wskazania dla liderów Kościoła – troska apostoła o wspólnoty:

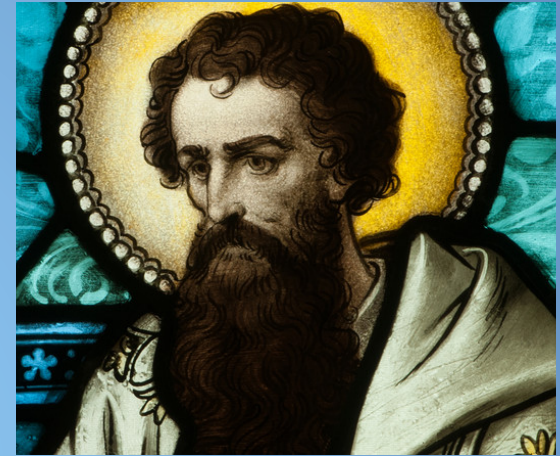
- wskazówki dot. organizacji Kościoła
- pouczenia dot. zadań pasterza
- przestrzeganie przed błędnowiercami i błędnymi doktrynami



Listy Pasterskie

Dwie zasadnicze idee

- idea prawdziwej doktryny – doktryna Pawłowa o usprawiedliwieniu – o zbawieniu dzięki łasce
- idea nadejścia dnia Pańskiego oraz znajdowania się już w czasach ostatecznych



Listy Pasterskie

Kościół i jego organizacja (1 Tm.)

Natura Kościoła

- Kościół Boga żywego – Bóg jest życiem i dawcą życia, życie stanowi integralną częścią Jego natury.
- Dom Boży – wspólnotowy, rodzinny charakter Kościoła, Bóg zamieszkuje Kościół, słowa Pawła do nas – „Jesteśmy świątynią Boga żywego”
- Filar prawdy wiary – zasadniczy przedmiot tej prawdy jest objawienie się Boga w Jezusie Chrystusie
- Fundament prawdy – to skarpa dająca gwarancje trwałości i stabilności w przepowiadaniu prawd wiary

Listy Pasterskie

Kościół i jego organizacja (1 Tm.) - Urzędy i posługi

- Przewodniczący prezbiterzy – przełożeni gmin wyznawców Chrystusa, nauczali prawdy wiary i prowadzili dzieło miłosierdzia
- Prezbiterzy – zarządzali Kościołem czuwali na czystości doktryny, kierowali wiernymi, nazywani zamiennie biskupami
- Biskupi – pasterze, opiekuni i patroni, bronili Kościoła przed błędnymi doktrynami kierowali wiernymi czuwając nad ich zbawieniem
- Delegaci apostołów – pełnili posługę i władzę w imieniu Pawła, przede wszystkim Tymoteusz, Tytus
- Diakoni – współpracowali z biskupami w zarządzaniu wspólnot wiernych
- Diakonise – nauczały prawd wiary wśród niewiast
- Wdowy – trwające w pobożności – były w ciągłej modlitwie i oddane służeniu bliźnim

Listy Pasterskie

Kościół i jego organizacja *(Tt.)*

- Wezwani do wiary – wybrańcy Boga - tylko Bóg daje człowiekowi łaskę wiary
- Wymagania wobec presbiterów – mąż jeden żony, dzieci wierzące, bez oskarżeń, zgodność życia z głoszoną nauką
- Zasady życia chrześcijańskiego – godna postawa wobec każdego człowieka, łagodność, panowanie nad sobą

Listy Pasterskie

Główne zadania pasterzy (1 Tm.)

- zachować wiarę i czyste sumienie – podstawa walki w obronie prawdziwej doktryny – chrześcijańskiego nauczania, utrata wiary jest porównana do sytuacji tonięcia rozbitego okrętu
- karmić się prawdziwą doktryną i odrzucać naukę błędną, którą Paweł określa „światową, niezbożną”
- praktykować , zaprawiać się w pobożności – pobożność wyraża całe życie, w którym kierujemy się zasadami wiary
- być przykładem dla wiernych – w wymowie, w zachowaniu, w miłości, w wierze, w czystości (niewinność serca)
- pilnować czytania (liturgicznego) , napominania (wyjaśniania tekstów biblijnych) i nauki (w formie katechez skierowanych do katechumenów).

Listy Pasterskie

Główne zadania pasterza (*Tt.*)

- Głoszenie nauki chrześcijańskiej – postępowanie i sposób życia jest także głoszeniem słowa Bożego,
- „*Zachęcaj i upominaj z całą powagą*” – zachęcaj – podnoś na duchu – jesteś narzędziem Chrystusa

Wskazania dla pasterza (*2 Tm.*)

- *rozpalić ponownie „charyzmat Boży” – czuwanie nad mocą charyzmatu*
- *czuwanie we wszystkim – bycie w ciągłej gotowości*
- *przyjmować trudy dla Ewangelii, dla wspólnoty*
- *nabrać mocy i wytrwać w charyzmacie – źródłem mocy jest wiara i zaufanie do Chrystusa*

Listy Pasterskie

Wskazania dot. sposobu głoszenia Ewangelii (2 Tm.)

- *„Głoś naukę, nastawaj w porę, nie w porę, (w razie potrzeby) wykaż błąd, poucz, podnieś na duchu z całą cierpliwością, ilekroć pouczasz”*

Wskazania dot. budowy wspólnoty (2 Tm.)

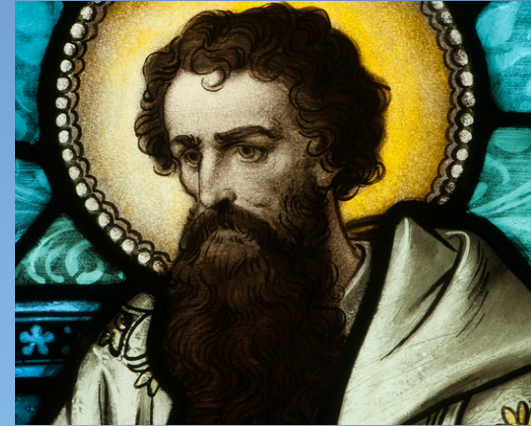
- Jeżeli to jest możliwe, o ile to od was zależy życie w zgodzie ze wszystkimi ludźmi
- Zabiegaj o sprawiedliwość – zabieganie o duchowy wzrost całej wspólnoty wiernych
- Zabiegaj o wiarę, miłość i pokój

Listy Pasterskie

Zagrożenie dla prawdziwej wiary

Błędne nauki wyrządzające wiernym poważne szkody duchowe

- „Baśnie”, historie zmyślane nauki obce nauczaniu chrześcijańskiemu
- „Genealogie bez końca” – spekulacje dot. postaci biblijnych ST, „chore dociekanie”
- „skrajny dualizm” – zakaz wstępowania w związki małżeńskie, wezwanie do powstrzymywania się do jedzenia pewnych pokarmów.
- Przeciwnicy tajemnicy wcielenia – występowanie przeciwko człowieczeństwu Chrystusa



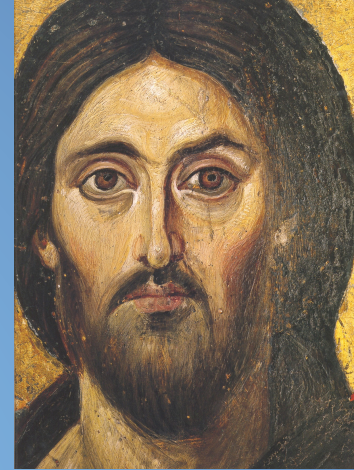
Listy Pasterskie

Zagrożenie dla prawdziwej wiary

Błędnowiercy – „*Ci , którzy odpadli od prawdy*” – zaparli się prawdziwej wierze, „*żywcem schwytani/ spętani przez szatana*”, „**przeciwstawiający się prawdzie**”

- Błędne doktryny – nie przyjmowaniu dogmatu o zmartwychwstaniu ciał, fałszywa pobożność, Wezwanie Pawła wobec błędnowierców o stanowczość jeśli chodzi o prawdy wiary, z drugiej strony o pouczanie z łagodnością *ponieważ „może Bóg da im kiedyś nawrócenie do poznania prawdy i może oprzytomnieją i wyrwą się z sidła diabła”*.

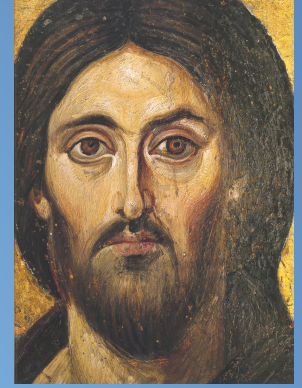
Listy Pasterskie



Podstawowe Prawdy Wiary (Tym. 1)

„Jeden bowiem jest Bóg i jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek Chrystus Jezus, który wydał siebie na okup za wszystkich”

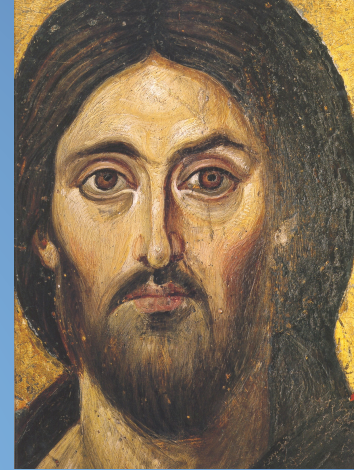
Listy Pasterskie



Podstawowe Prawdy Wiary (Tym. 1)

- Kerygmat zbawienia – zbawcze pośrednictwo Jezusa Chrystusa
- Jezus Chrystus jest jedynym pośrednikiem między Bogiem a ludźmi
- Tajemnica wiary – zespół prawd , które są nadprzyrodzone
- Tajemnica pobożności – bojaźń boża – postawa pełna szacunku człowieka wobec Boga, znajomość prawd wiary, praktyka cnót, styl życia, wewnętrzne stany ducha związane z miłością, ufnością, zawierzeniem wobec Boga, mądrość, która polega na rozeznaniu i pełnieniu woli Boga
- Depozyt wiary – tradycja wiary, święty depozyt jest dobrem, skarbem do zachowania i ponownego przekazania w całości temu kto złożył go na przechowanie. Za to dobro jest odpowiedzialna strona przekazująca i odbierająca

Listy Pasterskie

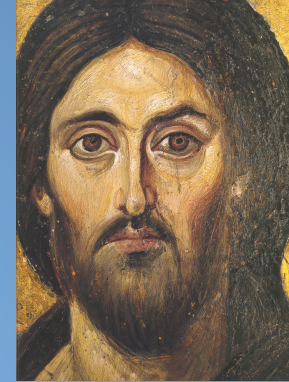


Kerygmat Zbawienia (Tt.)

Objawienie się „Wielkiego Boga i Zbawiciela Jezusa Chrystusa”

- Wcielenie Chrystusa – Jezus jest to źródło energii i natchnienia dla moralnego postępowania człowieka
- Tajemnica wcielenia jest zrozumiała tylko w świetle miłości Boga ku człowiekowi – łaski Boga, która objawia się w czasie wybranym przez Boga
- Tajemnica wcielenia jest dla nas wyzwaniem, odpowiedzią Bogu na jego miłość– aby w niej żyć – żyć w miłości i w ciągłym przewyciężaniu zła, które jest w nas – jest to droga do świętości

Listy Pasterskie



Kerygmat Zbawienia (Tt.)

„Zbawił nas dzięki swemu miłosierdziu”

- doktryna o usprawiedliwieniu – jest to dusza nauki Św. Pawła – nasze zbawienie nie dokonuje się na skutek czynów, lecz dzięki „Jego miłosierdziu”, autorem naszego zbawienia jest Bóg. Objawia się „miłość do ludzi”.
- Postawa Boga wobec nas: wrażliwość, łagodność, delikatność, dobroć, łaskawość
- Bóg okazał miłosierdzie przez „obmycie odradzające i odnawiające” – poprzez działanie Ducha Św. To Jezus Chrystus przekazuje wiernym dar Ducha Św.

Listy Pasterskie

Działanie Zbawcze Boga (2 Tm.)

„Bóg nas wybawił i wezwał świętym powołaniem nie na podstawie naszych czynów lecz stosownie o własne postanowienia i łaski... „– podkreślenie darmowości dzieła odkupienia.

*wyznanie wiary, że „**Bóg nas wybawił**” – podkreślenie, że to wybawienie się dokonało, Bóg już urzeczywistnił swój plan zbawienia wobec ludzi*

*Bóg nas „**wezwał świętym powołaniem**” – powołał nas do wiary w Jezusie Chrystusie, które prowadzi nas do uświęcenia. Wezwanie jest wspaniałomyślnym dziełem Bożym, niczym nie zasłużonym przez człowieka. Zanim świat materialny zaistniał Bóg wybrał nas w Jezusie Chrystusie, „abyśmy byli święci i nieskalani przed Jego obliczem”.*

Listy Pasterskie

Działanie Zbawcze Jezusa Chrystusa (2 Tm.)

- *Owoc Zbawienia został przyznany ludziom na wieczność przez **pojawienie się Zbawiciela Jezusa Chrystusa** – to przez Niego Bóg dokonał naszego zbawienia. Tym wielkim owocem zbawienia jest „przewyciężenie śmierci” i „rzucenie światła” tzn. umożliwienie poznania Słowa Bożego przez Ewangelię.*
- ***Ewangelia** jest słowem Bożym, nauką o zbawieniu, lecz równocześnie mocą Boga, która prowadzi do udziału w życiu i nieśmiertelności.*

Listy Pasterskie

Nieoceniona wartość Pisma Świętego (2 Tm.)

- *Źródłem Pisma Świętego jest Bóg, naucza o mądrości wiodącej ku zbawieniu w znaczeniu praktycznym – umieć rozpoznawać jaka jest wola Boża, co jest dobre, co Bogu przyjemne.*
- *Mając nadprzyrodzone właściwości Pismo Święte ma praktyczne zastosowanie, jest narzędziem wprowadzenia człowieka na drogi Boże – jest pożyteczne w nauczaniu – przysposabia człowieka do dobrego czynu.*

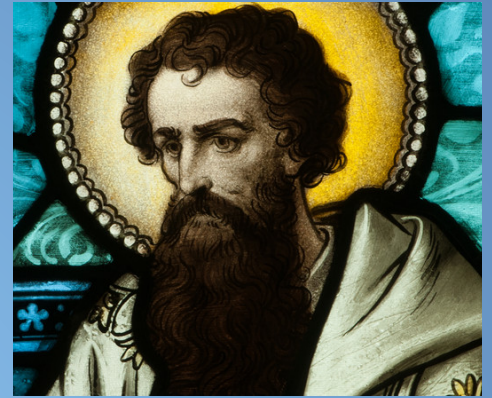
Listy Pasterskie

Zapowiedź dni ostatnich (2 Tm.)

- *Paweł wskazuje na czasy ostateczne – dni ostatnie – dni przed bezpośrednio poprzedzające paruzję - przyjście Chrystusa.*
- *pojawienie się odstępstw, bezbożności*
- *trudne czasy – spotęgowanie zła moralnego – zło ze szczególną siłą zaatakuję ludzi, wypaczając ich umysły i serca. Według Pawła ludzie staną się „samolubni, chciwi, wyniośli, pyszni, bluźniący“.*

Listy Pasterskie

Paweł przedstawia się jako ten, który dostał miłosierdzia, ponieważ Jezus Chrystus - jak pisze - „**we mnie pierwszym pokazał całą wielkoduszność jako przykład dla tych, którzy w Niego wierzyć będą dla życia wiecznego**” (1 Tm 1, 16). Istotne jest więc, że rzeczywiście w Pawle, prześladowcy nawróconym za sprawą obecności Zmartwychwstałego, ukazuje się wielkoduszność Pana jako zachęta dla nas, by skłonić nas do nadziei i ufności w miłosierdzie Pańskie, które mimo naszej małości, może czynić wielkie rzeczy.



Listy Pasterskie

Paweł jako przykład Apostoła Narodów – „... której (Ewangelii) głosicielem, apostołem i nauczycielem ja zostałem ustanowiony” – Paweł wskazuje że, został wytypowany przez Boga do pełnienia określonych zadań. Znosi cierpienia w więzieniu jak złoczyńca, jednak nie poczytuje tego za ujmę. Zaufał Jezusowi i wie , że postępuję właściwie. Ta pewność nie dotyczy tylko osoby ale depozytu wiary – autentycznej doktryny wiary. Tego ogromnego skarbu poleca Tymoteuszowi strzec i zachęca, by także jeśli będzie taka konieczność przyjął cierpienie ze względu na Ewangelię. Paweł również znosi cierpienie ze względu na wybranych – wiernych „aby dostąpili zbawienia”. **(2 Tm.)**

